

Dosarul nr. 2ra-492/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. V. Hadârcă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, O. Cojocaru, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Pavel Miștea și Galina Miștea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Pavel Miștea și Galina Miștea împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Romian” și Andrei Roșca, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău cu privire la înlăturarea obstacolelor, demolarea gardului, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Pavel Miștea și Galina Miștea, a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Romian” și Andrei Roșca, a fost casată integral hotărârea din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o hotărâre nouă,

constată:

La data de 15 iulie 2016, Pavel Miștea și Galina Miștea au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Romian” și Andrei Roșca cu privire la înlăturarea obstacolelor, demolarea gardului, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că dețin în proprietate privată terenul cu suprafața de 0,9767 ha situat în XXXXX, nr. cadastral XXXXX, vecinul lor fiind SRL „Romian”, administratorul căruia este Andrei Roșca, ce desfășoară activitate comercială de deservire auto pe terenul din XXXXX.

Au susținut că la 18 decembrie 2015, SRL „Romian” și administratorul Andrei Roșca în mod abuziv, au instalat un gard pe suprafața terenului ce le aparține cu drept

de proprietate, astfel fiind modificat hotarul, iar, ca rezultat pârâții au acaparat 65,15 m² din suprafața terenului proprietate privată a lor.

Reclamanții au menționat că pe faptul dat, au apelat la organele de poliție, fiind sesizată și Procuratura sect. Buiucani mun. Chișinău. Contrar dispozițiilor art. 391 alin. (1) din Codul civil, nu au primit niciun aviz scris sau verbal din partea pârâților pentru a avea acces pe terenul lor privat. Deoarece SRL „Romian” și administratorul Andrei Roșca nu au solicitat acordul lor scris sau verbal pentru a instala gardul menționat, acesta rămâne a fi instalat abuziv, fapt ce încalcă realizarea dreptului de proprietate privată, garantat prin art. 46 din Constituția RM.

Au indicat că, având în vedere prevederile art. 315 alin. (1) și 316 alin. (1) din Codul civil, obligarea pârâților de a nu crea obstacole în exercitarea dreptului lor de posesie și folosință asupra terenului menționat, este necesară și obligatorie, desprinzându-se din atributele conferite unui proprietar, or, dânșii au dreptul să-și exercite atributele de posesie, folosință și dispoziție asupra bunului lor, fără imixtiunea unei terțe persoane.

Au obiectat că instalarea abuzivă a unui gard de către pârâți, care împiedică accesul la proprietatea lor privată, constituie un obstacol serios, fiind evident că proprietatea este astfel tulburată. Dreptul lor de proprietate asupra bunului imobil menționat este confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile eliberat de OCT Chișinău și actul de constatare a hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXXX și anexa acestuia. Reieșind din prevederile art. 2, 18 alin. (4) din Legea cu privire la cadastrul bunurilor imobile și pct. 120 din Instrucțiunea Agenției Relații Funciare și Cadastru cu privire la înregistrarea terenurilor și drepturilor asupra lor nr. 112 din 22 iunie 2005, nu au dat acordul la modificarea hotarelor terenului cu nr. cadastral XXXXX, modificarea planului geometric și planului cadastral al terenului menționat, iar, pârâții au instalat acest gard abuziv pe terenul ce le aparține, ignorând prevederile legale.

Pavel Miștea și Galina Miștea consideră că pârâții, prin prisma art. 309 din Codul civil, urmează să le achite despăgubiri materiale și morale pentru repararea prejudiciului cauzat tulburării dreptului de posesie și folosință asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX.

Au afirmat că pagubele cauzate de către SRL „Romian” și administratorul acesteia, Andrei Roșca în urma lezării dreptului lor de proprietate au fost constatate și estimate conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 181 din 14 iunie 2016, respectiv, valoarea cutiilor de vopsea de diferite mărimi deteriorate constituie – 42543 de lei, valoarea geamului din aluminiu deteriorat – 860 de lei, valoarea incubatorului – 920 de lei, valoarea lucrărilor de restabilire a stratului de humus – 2882,04 de lei, valoarea lucrărilor de restabilire a ierbii – 460 de lei, îngrijirea și creșterea unui puiet de copac fructifer – 790 de lei, valoarea construcției unui gard analogic celui deteriorat - 90619 de lei, în total 139 074,04 de lei, iar, costul serviciilor pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 181 din 14 iunie 2016 a constituit 500 de lei.

Au notat că pârâții, prin lezarea dreptului lor de proprietate, le-au cauzat suferințe psihice și morale, dânșii fiind nevoiți la o vârstă înaintată să meargă prin instanța de

judecată pentru restabilirea drepturilor lor, la fel, instalarea gardului a fost însoțită de violență psihică și fizică în privința Galinei Mițelea, instalarea gardului fiind efectuată de zece lucrători la indicația pârâților. Așadar, suferințele morale cauzate le estimează în valoare de 200 000 de lei.

Reclamanții și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 309, 315, 316, 533, 1422 din Codul civil și au solicitat obligarea în mod solidar a SRL „Romian” și administratorul acesteia, Andrei Roșca să înlăture obstacolele în realizarea dreptului lor de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, cu demolarea gardului abuziv instalat vizibil conform Anexei la actul de trasare (nr. cad. XXXXX) din 29 decembrie 2015, încasarea în mod solidar de la SRL „Romian” și Andrei Roșca în beneficiul lor a sumei de 139 074 de lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 200 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei, a cheltuielilor de judecată în mărime de 500 lei și a taxei de stat.

Prin încheierea din 16 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău, iar, prin încheierea din 12 ianuarie 2018 a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău.

Prin încheierea din 12 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost respinsă cererea SRL „Romian” privind efectuarea expertizei.

Prin încheierea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de recuzare înaintată de Andrei Roșca judecătorului Victoria Hadîrcă.

Prin încheierea din 15 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de recuzare înaintată de Andrei Roșca și SRL „Romian”, reprezentată de Ilie Candu, judecătorului Victoria Hadîrcă.

Prin hotărârea din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost admisă parțial și a fost obligată SRL „Romian” să înlăture obstacolele în realizarea dreptului de proprietate a lui Pavel Mițelea și Galinei Mițelea asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX, cu demolarea gardului instalat vizibil conform Anexei la actul de trasare din 29 decembrie 2015. A fost încasată de la SRL „Romian” în beneficiul lui Pavel Mițelea și Galinei Mițelea suma de 139 074 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, 10 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, 500 de lei cu titlu de cheltuieli de efectuare a raportului de constatare tehnico-științifică și 4372,22 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea fost respinsă ca neîntemeiată.

La 03 mai 2018 SRL „Romian” și Andrei Roșca au declarat apel împotriva hotărârii din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și a încheierilor din 12 martie 2018, 13 martie 2018, 15 martie 2018 și 05 aprilie 2018, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La 04 mai 2018 Pavel Mițelea și Galina Mițelea au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii în

partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Pavel Mișelea și Galina Mișelea și a fost admis apelul declarat de SRL „Romian”, fiind modificată hotărârea primei instanțe în partea sumei încasate cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată, diminuând suma prejudiciului material încasat de la 139 074 de lei la suma de 90 619 de lei și a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 2038,92 de lei. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută. Totodată, au fost menținute încheierile din 12 martie 2018, 13 martie 2018 și 15 martie 2018 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de Pavel Mișelea, Galina Mișelea și SRL „Romian”, a fost casată decizia din 13 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a fost remisă cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecători.

Prin decizia din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Pavel Mișelea și Galina Mișelea, a fost admis apelul declarat de SRL „Romian” și Andrei Roșca, a fost casată integral hotărârea din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, au fost menținute încheierile din 12 martie 2018, 13 martie 2018, 15 martie 2018 și 05 aprilie 2018.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la momentul apariției litigiului, Pavel Mișelea nu avea în folosință reală terenul aferent, nefiind stabilite hotarele terenului în natură (pe loc), or, la materialele cauzei lipsește actul de transmitere în natură a Liniilor roșii a lotului de pământ deținut din str. XXXXX, fapt confirmat și de expertul judiciar.

În această ordine de idei, instanța de apel nu a reținut argumentele lui Pavel Mișelea și Galina Mișelea precum că SRL „Romian” și Roșca Andrei îi creează obstacole întru realizarea dreptului de proprietate privată, garantat prin art. 46 din Constituția RM, or, gardul capital și peretele de sprijin existent, nu sunt amplasate pe teritoriul deținut de reclamant, fiind amplasate în interiorul terenului arendat de SRL „Romian” și nu depășește limitele planului geometric cu nr. cadastral XXXXX, ce se confirmă prin Actul de transmitere a punctelor linii roșii și coordonatelor gardului și peretelui de sprijin existent prin sistema GPS, actualizat la data de 22 martie 2016.

Reieșind din constatările relatate, instanța de apel a concluzionat că prin instalarea gardului de plasă rabița (gard de protecție) nu au fost lezate drepturile lui Pavel Mișelea, deoarece ultimul pe deplin se folosește de terenul său, nimeni nu a modificat planul geometric cu nr. cadastral XXXXX, fiind îngrădit cu gard capital din partea terenului „Romian” SRL cu nr. cadastral XXXXX.

La data de 11 ianuarie 2021, Pavel Mișelea și Galina Mișelea au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și parțială a hotărârii din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Au indicat că instanța de fond a constatat corect că de fapt, SRL „Romian” a realizat pe terenul lor lucrări de demolare a gardului care exista între terenurile ce aparține părților și a demarat lucrări de edificare a peretelui de sprijin, fapt stabilit și în raportul de constatare tehnico-științifică nr. 181 din 14 iunie 2016. Astfel, prima instanță just a constatat că în speță, SRL „Romian” a comis o faptă ilicită, prin demolarea gardului și inițierea lucrărilor de edificare a peretelui de sprijin pe terenul cu nr. cadastral XXXXX, circumstanțe necombătute de către instanța de apel.

Au susținut că la efectuarea lucrărilor a fost afectat întreg perimetrul, nu doar spațiul pe care a fost instalat gardul, circumstanțe care au fost recunoscute de către intimați, fiind însă lăsate fără apreciere de către instanța de apel. Astfel, excavatorul avea nevoie de spațiu de manevră, iar, ca urmare a acestor manevre a fost distrus și locul aferent instalării gardului, fiind distrus stratul de humus și pomii. În aceleași circumstanțe au activat și muncitorii, care au mutat obiectele de lângă gardul demolat, pentru a elibera terenul pentru efectuarea lucrărilor de construcție a peretelui de sprijin și a gardului. Geamul de aluminiu, incubatorul, vopselele, lacurile, grundurile au fost mutate ilegal de către angajații lui Roșca Andrei, fapt recunoscut de către ultimul în referință, fiind deteriorate, vopseaua scurgându-se din căldări pe sol.

Consideră că instanța de apel eronat nu a reținut ca probă raportul de constatare tehnico-științifică nr. 181 din 14 iunie 2016, invocând abuziv că expertul care l-a întocmit, Anatolie Achimov, a fost dus în eroare de către Pavel Mițelea.

Cu referire la cuantumul prejudiciului moral, recurenții au accentuat că instanța de judecată nu a intrat în esența faptelor și efectelor lor dramatice, a gravității acestor efecte. Toate suferințele morale, cauzate lor ani de zile, sunt necesare de a fi apreciate corespunzător, iar suma încasată de prima instanță o consideră nejustificat de mică, insistând ca prejudiciul să fie estimat în valoare de 200 000 de lei, suma dată fiind pe măsura satisfacerii suferințelor morale cauzate.

Referitor la răspunderea solidară a SRL „Romian” și a lui Andrei Roșca, având în vedere prevederile art. 533 din Codul civil, recurenții au invocat că intimații în mod solidar urmează să execute obligația de înlăturare a obstacolelor în realizarea dreptului de proprietate și despăgubirea proprietarilor. Drept urmare, intimații în mod solidar urmează să fie obligați, la aceasta deoarece au fost prezenți la instalarea gardului lucrătorii SRL „Romian” și administratorul acesteia Andrei Roșca, terenul din vecinătate aparține SRL „Romian”, care a instalat gardul abuziv la decizia administratorului Andrei Roșca.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 10 noiembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenților la data de 14 decembrie 2020 conform scrisorii de însoțire nr. 10765 (f.d. 166, volumul IV), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat 11 ianuarie 2021, este în termen.

La 23 februarie 2021, copia recursului a fost expediat în adresa intimaților SRL „Romian”, Roșca Andrei și a Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 181, volumul IV).

La 06 aprilie 2021, SRL „Romian” a depus referință, prin care a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pavel Miștelea și Galina Miștelea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Pavel Miștelea și Galina Miștelea, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Pavel Miștelea și Galina Miștelea, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Pavel Miștelea și Galina Miștelea se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic